

Individuálna výročná správa

Obce Hronsek

za rok 2023

.....

starosta obce

OBSAH	str.
1. Úvodné slovo starostu obce	4
2. Identifikačné údaje obce	5
3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	5
4. Poslanie, vízie, ciele	6
5. Základná charakteristika obce	7
5.1. Geografické údaje	7
5.2. Demografické údaje	8
5.3. Ekonomické údaje	9
5.4. Symboly obce	9
5.5. História obce	10
5.6. Pamiatky	11
5.7. Významné osobnosti obce	13
6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	
6.1. Výchova a vzdelávanie	14
6.2. Zdravotníctvo	14
6.3. Sociálne zabezpečenie	14
6.4. Kultúra	15
6.5. Doprava	15
6.6. Hospodárstvo	16
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	17
7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2023	18
7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2023	20
7.3. Rozpočet na roky 2023 - 2025	22
8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva	24
8.1. Majetok	24
8.2. Zdroje krytia	24
8.3. Pohľadávky	25
8.4. Závazky	25
9. Hospodársky výsledok za rok 2023 - vývoj nákladov a výnosov	26
10. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce	28
10.1. Prijaté granty a transfery	28
10.2. Poskytnuté dotácie	29
10.3. Významné investičné akcie v roku 2023	30

10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti	30
10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	30
10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená	30

1. Úvodné slovo starostu obce

Vážení spoluobčania,

predkladám Vám Výročnú správu obce Hronsek za rok 2023, ktorá predstavuje aktuálny stav z pohľadu dosiahnutých výsledkov obce v predchádzajúcom období.

Rok 2023 bol pre obce výzvou predovšetkým z dôvodu pretrvávajúcej neistoty spojenej s financovaním ich činností. V roku 2022 bolo Národnou radou SR schválené zvýšenie daňového bonusu, čo malo negatívny vplyv na výšku výnosu dane z príjmu FO, ktorá tvorí dôležitú časť príjmov obcí. V podmienkach obce Hronsek ide o rozhodujúcu časť príjmov. Z dôvodu ohrozenia fungovania samospráv boli obciam v roku 2023 poskytnuté príjmy z podielu dane z príjmov právnických osôb a zároveň boli v obci zvýšené sadzby daní dane z majetku a poplatkov.

V roku 2023 obec, vďaka finančnej podpore Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, realizovala projekt „Reštaurovanie vybraných prvkov fasády barokového kaštieľa v Hronseku“. Ďalším významným projektom, ktorý bol výsledkom spolupráce obce s mestom Banská Bystrica bol projekt: „Ochrana verejného zdravia a zníženie dopadov koronavírusovej pandémie v MFO Banská Bystrica“. Projekt bol spolufinancovaný Európskym fondom regionálneho rozvoja. Obci Hronsek boli v uplynulom roku uhradené výdavky spojené s migračnou vlnou z Ukrajiny, operačný program: Integrovaný regionálny operačný program.

Ako každý, aj tento rok považujem za potrebné vysloviť úprimné poďakovanie zamestnancom obecného úradu a materskej školy, ako aj poslancom obecného zastupiteľstva za obetavú prácu pre obec a zodpovedné plnenie povinností a nevyhnutnú pomoc pri príprave a plnení stanovených úloh z hľadiska dodržiavania rozpočtových pravidiel, ktoré majú zásadný vplyv na hospodárenie obce.

Je potrebné taktiež poukázať na plánované aktivity zamerané na pokračovanie v sanácii barokového kaštieľa, zlepšovanie životného prostredia a podporu kultúrno - spoločenského života v obci.

V nastolenom trende je potrebné pokračovať, s cieľom zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce za účelom plnenia jej základných funkcií a vytvárania vhodných podmienok pre život obyvateľov a návštevníkov obce. Osobne verím, že sa nám tento cieľ v spolupráci s občanmi, organizáciami, združeniami podarí naplniť.

Ing. Miroslav Ostrihoň, PhD.

Starosta obce

2. Identifikačné údaje obce

Názov: Obec Hronsek
Sídlo: Záhumnie 26, 976 31 Hronsek
IČO: 00629537
Štatutárny orgán obce: Ing. Miroslav Ostrihoň, PhD.
Telefón: 048/4188 107, +421 907 069 876
Mail: obec@hronsek.sk, starosta@hronsek.sk
Webová stránka: www.hronsek.sk

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starosta obce: Ing. Miroslav Ostrihoň, PhD.
Zástupca starostu obce: Juraj Szabo
Hlavný kontrolór obce: Ing. Anna Povinská
Poslanci obecného zastupiteľstva: Juraj Szabo, Mgr. Peter Pacek, Mgr. Branislav Herkel, Patrik Snopko, Ing. Michal Nemčok, Mgr. Elena Palkechová, Ján Haring

Komisie:

Komisia finančná
Komisia na ochranu verejného poriadku a verejného záujmu
Komisia životného prostredia a protipožiarnej ochrany
Komisia výstavby a územného plánovania
Komisia kultúry, cestovného ruchu a ZPOZ-u
Komisia telovýchovy a športu

Obecný úrad:

Ekonomika a účtovníctvo, rozpočtovníctvo, personalistika a mzdy:
Ing. Lenka Kubeková
Dane a poplatky, web – stránka, evidencia obyvateľov, register adries:
Bc. Miroslava Lunterová
Správa a údržba majetku obce: Peter Čiampor
Upratovanie: Emília Ostruszková

Materská škola bez právnej subjektivity:

Riaditeľka materskej školy: Tatiana Orosová
Pedagogický zamestnanec: Mgr. Alena Pilátová
Nepedagogický zamestnanec: Lucia Ostrihoňová

4. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce:

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát obce Hronsek. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie obce Hronsek a odpovedá na tri otázky: Čo obec robí? Prečo to robí? Pre koho to robí?

Základnou úlohou – poslaním obce je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a zvyšovanie kvality života obyvateľov, ako aj kvality životného prostredia.

Poslanie obce Hronsek možno zhrnúť do nasledujúcich bodov, ktoré vyplývajú z rôznych kompetencií obce:

- Podpora podnikania v oblasti infraštruktúry cestovného ruchu a malých výrobných prevádzok.
- Zabezpečenie dodržiavania zákonnosti a pravidiel miestnej samosprávy, ochrana života, osobného majetku občanov a životného prostredia.
- Ochrana pred požiarmi a civilná ochrana obyvateľstva.
- Starostlivosť o miestne komunikácie a technickú infraštruktúru.
- Zabezpečovanie zberu komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu, separovaného zberu odpadu.
- Zamedziť vzniku čiernych skládok odpadu.
- Udržiavanie a zveľaďovanie verejnej zelene. Zvyšovanie podielu zelených plôch.
- Vytváranie podmienok pre zmysluplné trávenie voľného času detí, mládeže a obyvateľov obce.
- Vytváranie vhodného prostredia pre rekreačný šport.
- Starostlivosť o národné kultúrne pamiatky.
- Posilňovanie spolupatričnosti ľudí v rámci komunit organizovaním kultúrnych podujatí.
- Podpora cestovného ruchu v obci.

Vízie obce:

Obec Hronsek sa bude formovať ako súčasť regiónu Pozdola Bystrice, a bude využívať svoje ľudské, materiálne, prírodné a ekonomické zdroje na zvýšenie kvality života svojich občanov. Je to bezpečná a rozvíjajúca sa obec poskytujúca svojim občanom dobrú kvalitu života. V obci je dostatok možností bývania, a relatívny dostatok pracovných možností priamo v obci a jej okolí a zaujímavých ponúk pre aktívne trávenie voľného času. Obec a jej okolie má pripravené podmienky pre rozvoj ľudských zdrojov, hospodárstvo, oblasť služieb cestovného ruchu

a priemysel nezaťažujúci životné prostredie. Obec má dobre a efektívne fungujúcu samosprávu. Nadväzujúc na svoju historickú minulosť obec spolu s ostatnými obcami mikroregiónu zatraktívni svoje postavenie medzi poprednými turistickými centrami v okolí. Obec rozvíja svoje kultúrno historické bohatstvo v podoby kultúrnych pamiatok ako Artikulárny kostol zapísaný v zozname UNESCO a Soosovsko-Géczyovský barokový kaštieľ, ktorého rekonštrukcia bude ukončená v najbližšom období. Kaštieľ bude slúžiť ako reprezentatívny priestor pre realizáciu kultúrno-spoločenských podujatí.

Ciele obce:

Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Hronsek po ekonomickej, sociálnej a kultúrnej stránke.

Medzi najdôležitejšie ciele obce patrí:

- Zabezpečenie technickej infraštruktúry (výstavba kanalizácie, rekonštrukcia verejného osvetlenia a rozhlasu).
- Zabezpečiť pravidelné a vyhovujúce spojenie obyvateľov obce s regionálnymi centrami prostredníctvom verejnej dopravy.
- Dostavba čističky odpadových vôd.
- Udržiavanie a skvalitňovanie životného prostredia.
- Zvýšiť informovanosť obyvateľstva o možnostiach ochrany životného prostredia.
- Poskytovanie predškolskej výchovy.
- Rekonštrukcia barokového kaštieľa.
- Vytváranie podmienok pre organizovanie kultúrnych podujatí.
- Spracovanie koncepcie regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami.
- Efektívny chod obecného úradu.

5. Základná charakteristika obce

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

5.1. Geografické údaje

Geografická poloha obce :

Obec Hronsek leží na ľavom brehu rieky Hron, vo Zvolenskej kotline, v nadmorskej výške 312 m. n. m., 10 km južne od mesta Banská Bystrica a 10 km severne od mesta Zvolen.

Zvolenská kotlina predstavuje depresný krajinný celok v oblasti vulkanického Slovenského stredohoria. Kataster Hronseku leží v dvoch podcelkoch Zvolenskej kotliny. Nižšia západná časť so samotnou obcou sa nachádza v podcelku Sliačska kotlina, vyššie položená východná časť v podcelku Zvolenská pahorkatina.

Rieka Hron tvorí prirodzenú hranicu chotára na západe . Geografická poloha Hronseku je daná súradnicami: 48°38' severnej šírky a 19°09' východnej dĺžky.

Obec sa delila na niekoľko častí, v závislosti od geografických podmienok i na sociálnom základe: Hrabová, Majer, Pažiť, Pivár a Záhumnie.

Z hľadiska administratívneho členenia je obec Hronsek súčasťou okresu Banská Bystrica a Vyššieho územného celku Banská Bystrica.

Susedné mestá a obce : Banská Bystrica, Zvolen, Sliač, Vlkanová, Veľká Lúka

Celková rozloha obce : 7,30 km², 730 ha

Nadmorská výška : Centrálna časť obce sa pohybuje v nadmorskej výške od 308 do 311 m. n. m. , najnižší bod obce je v koryte Hrona v nadmorskej výške 304 m.

5.2. Demografické údaje

Hustota a počet obyvateľov : k 31.12.2023 obec evidovala 651 obyvateľov, hustota: 89 ob./km². Podľa výsledkov sčítania obyvateľov k 01.01.2021 žilo na území obce 48,01 % mužov a 51,99 % žien. V predproduktívnom veku (0-14 rokov) bolo 12,54 % obyvateľov, v produktívnom veku (15-64 rokov) bolo 68,81 % obyvateľov a v poproduktívnom veku (65 a viac) 18,65% obyvateľov.

Národnostná štruktúra :

Najväčší podiel má slovenská národnosť 96,79 %. Českej národnosti je 0,76 % obyvateľov obce, maďarskej 0,46 %, rómskej národnosti 0,46 %, rusínskej národnosti, rovnako ako francúzskej či albánskej je 0,15 % obyvateľov. Celkovo 1,07 % neudalo svoju národnosť.

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu :

najväčšie zastúpenie majú v obci obyvatelia s príslušnosťou k rímsko-katolíckej (35,47 %) a evanjelickej cirkvi (24,92%). Bez náboženského vyznania je v obci Hronsek 34,71 % obyvateľov

Vývoj počtu obyvateľov :

K 01.01.2023 obec evidovala 651 obyvateľov. V priebehu roka 2023 sme zaznamenali úbytok obyvateľstva v porovnaní s predchádzajúcim rokom o 3 obyvateľov. V sledovanom období bolo zaznamenaných 6 úmrtí a 4 narodené deti.

Vývoj ukazovateľa prirodzeného prírastku v obci:

Prírodný prírastok / úbytok obyvateľstva v obci										
Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Prírastok	3	5	6	1	7	3	7	6	4	4
Úbytok	5	5	6	11	6	6	1	8	6	6

5.3. Ekonomické údaje

Nezamestnanosť v obci : K 31.12.2023 boli v obci evidovaní 4 dlhodobo nezamestnaný uchádzači o zamestnanie.

Nezamestnanosť v okrese : V rámci okresu Banská Bystrica bolo k 31.12.2023 celkom 2 504 nezamestnaných osôb. V rámci Banskobystrického samosprávneho kraja predstavoval evidovaný počet nezamestnaných osôb 28 899 osôb a miera evidovanej nezamestnanosti predstavovala 7,01 %. V medziročnom porovnaní klesol počet evidovaných nezamestnaných osôb. V rámci krajov v Slovenskej republike skončil Banskobystrický samosprávny kraj aj v roku 2023 ako kraj s tretou najvyššou mierou evidovanej nezamestnanosti.

5.4. Symboly obce

Erb obce :

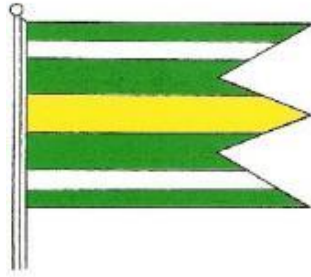
Poznáme ho podľa odtlačku pečate z r. 1852, zachovaného v Štátnom archíve v Banskej Bystrici. Obsahom historickej pečate je plť s dvomi veslami. Na prvý pohľad upozorňuje na rieku Hron a na skutočnosť, že obyvatelia obce sa venovali **pltníctvu**.

Ďalšia pozoruhodnosť je v tom, že symbol v pečati i v erbe obce Hronsek možno považovať za symbol hovoriaci, teda taký, ktorý sa spôsobom viaže na názov obce. Erb obce Hronsek je po obsahovej stránke jedinečným hovoriacim erbom.

Vlajka obce :

Vlajka obce pozostáva zo siedmych pozdĺžnych pruhov vo farbách zelenej, bielej a žltej. Vlajka má pomer 2:3 a ukončená je tromi cípmi (s dvojitým lastovičím chvostom).

Pečať obce :

Pečať obce Hronsek je okrúhla, uprostred s obecným symbolom a kruhpisom OBEC HRONSEK.

5.5. História obce

Oblasť historického Zvolenského lesa, ktorej súčasťou je i dnešná obec Hronsek, bola sporadicky osídlená už od praveku. V archeologických nálezoch z neďalekých Rybároch (dnes súčasť mesta Sliač) je doložené slovanské osídlenie už zo 6. storočia. Je preto možné, že prvými obyvateľmi tejto oblasti boli Slovania.

Dejiny vlastnej lokality Hronsek sa začínajú koncom 13. storočia. Táto oblasť bola kráľovským majetkom a kráľ Belo IV. ju daroval istému zvolenského županovi Radunovi Oszlárovi za zásluhy v boji proti Tatárom. Táto donačná listina je prvým písomným dokumentom, ktorý sa vzťahuje na túto oblasť. Na tomto území neskôr Radun založil dnešnú Radvaň, jeho syn Volkan Vľkanovú a syn Myko Mičinú. Platnosť tejto donácie v roku 1293 potvrdil aj panovník Ondrej III. (1290-1301).

Začiatky dejín Hronseku nevieme doložiť z dokumentov. Ako inundačné územie sa osídľovalo neskôr. V tejto súvislosti prichádzajú do úvahy potomkovia Raduna v druhej generácii. Usadil

sa tu pravdepodobne až Radunov vnuk Gala. Od jeho mena je odvodený aj starý názov obce - Galawica. Je možné, že z mena Gala sa vyvinulo rodové meno Géczy. Túto hypotézu potvrdzuje skutočnosť, že Geczyovci pochádzali z tejto lokality a písali šľachtický prídomok "de Garamszek" (z Hronseku). Prvá písomná verzia názvu obce je doložená len z mladších dokumentov. Najstaršia správa spomína Hronsek až v roku 1500 pod názvom Zyklafalu, neskôr Czwiklafalva (z nem. Zwickel = klin, a maď. falva = dedina). Názov Garanszeg sa objavil už v 16. storočí a vo voľnom preklade z maďarčiny, to znamená Hronklin. Postupne sa potom obec volala Hronec (1806), Hronsek - Skalka (1920), Garansek (1927) a napokon od roku 1946 Hronsek.

Hronsek leží na ľavom brehu Hrona vo Zvolenskej kotline medzi Banskou Bystricou a Zvolenom v nadmorskej výške 310 m. Chotár má rozlohu 667 ha. Poloha a okolie priam predurčujú návštevu turistov. Pamiatky lákajú návštevníkov nielen z blízkeho okolia, ale aj z celého sveta.

V erbe obce je zobrazená plť s dvomi veslami. Dokumentuje, že v minulosti sa obyvatelia obce venovali pltníctvu. Obec je elektrifikovaná od roku 1944, od roku 1976 je v obci vodovod a od roku 1996 je celá obec splynofikovaná. V rokoch 1979-1992 bol Hronsek pričlenený k Banskej Bystrici a bol jej časťou. Od 1.1.1993 sa Hronsek stal samostatnou obcou.

5.6. Pamiatky

- **Drevený kostol – UNESCO**

7. júla 2008 bol drevený artikulárny kostol v Hronseku zapísaný do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO.

História vzniku dreveného kostola zapadá od obdobia silného katolicizmu, do obdobia, keď na scénu dejín vystupuje kežmarský gróf Imrich Tököly, ktorý za širokej podpory ľudu, Turkov a francúzskeho dvora vystúpil proti rakúskemu cisárovi Leopoldovi I. a donútil ho zvolať Šopronský snem v roku 1681. Ten potvrdil závery Viedenského mieru z roku 1606 vo veciach slobody náboženstva a povolil evanjelikom postaviť v jednej stolici 2 kostoly, v Hronseku a Ostrej Lúke.

Článok (artikula) 25 stanovoval pre stavbu chrámu tieto podmienky:

1. - musel byť postavený v priebehu jedného roka,
2. - musel byť celý z dreva,
3. - postavený bez použitia kovových prvkov,
4. - nesmel mať vežu,

5. - vchod nesmel byť priamo z ulice.

Stavba kostola začala 23. októbra 1725 a na jeseň 1726 bola hotová. Kostol má pôdorys kríža, je 8 m vysoký, 26 m dlhý a 11 m široký. Má 30 okien. Stĺpy sú v záhlaví zdobené vyrezávaným jónskym ornamentom, sú dubové, ostatné časti sú väčšinou smrekové. Na dolnej časti chórov je zavesený vyrezávaný ornament v podobe lípového listu - symbol slovanského povedomia. Kostol má 1100 miest na sedenie, amfiteatrálne usporiadaných. Z každého miesta je vidieť na oltár. Má výbornú akustiku, čo ho predurčuje na organizovanie koncertov vážnej hudby. Klenba tvarom pripomína prevrátenú loď. Kostol má päť vchodov, postavených oproti sebe, 30 okien, rozmiestnených po celom obvode. Strecha je šindľová, na jej troch stranách sú dubové kríže, len nad jedným vstupom je umiestnený kohút, symbol kresťanskej bdelosti. K oltáru kostola patrí šesťica vymeniteľných obrazov, ktoré sú rozmiestnené na priečelí chórov a striedavo sa osadzujú do spoločného rámu oltára podľa aktuálnej liturgie počas roka. Obrazy sú z roku 1771 od majstra Samuela Mialoviča. . Súčasný organ postavil banskobystrický majster Martin Podkonický v roku 1764. Nádvorie kostola zdobia 4 mohutné lipy, z ktorých dve sú také staré ako kostol.

Súčasnne s kostolom bola postavená aj **zvonica** tiež z roku 1726.

O ochranu a opravy kostola sa stará cirkevný zbor na čele s pani farárkou Mgr. Annou Jakušovou, s príspevom dotácií z Ministerstva kultúry SR z programu „Obnovme si svoj dom“ a Banskobystrického samosprávneho kraja.

- **Soosovsko - Géczyovský barokový kaštieľ**

Pochádza z roku 1775. Je postavený v barokovom slohu s náročnými baštami. Zaujímavá je fasáda s rokokovými detailmi. Fasáda je členená trojosovým rizalitom, ukončeným trojuholníkovým tympanom. V tympanone je reliéf erbu Géczyovskej rodiny a manželky Juraja a Estery. Podlažia kaštieľa rozdeľuje kordónová rímsa. V interiéri kaštieľa sa zachovali pruské a zrkadlové klenby, ktoré majú miestami i štukovú výzdobu. Kaštieľ je umiestnený v záhrade, kde sa nachádza vzácna, vyše 200 ročná lipa. Je 25 m vysoká, obvod kmeňa vo výške 1 m nad zemou je takmer 500 cm a patrí medzi najkrajšie exempláre na Pohroní. Pred kaštieľom sa nachádza tiež veľmi vzácny a tiež vyše 200 ročný dub.

- **Goticko-renesančný kaštieľ z roku 1576 - Vodný hrad**

Najstaršou stavbou v obci je goticko-renesančný kaštieľ z roku 1576 , tzv. "Vodný hrad". Patril Géczyovcom, neskôr tento hrad vlastnili šľachtické rody Soosovci de Poltár, Battikovci z Vlkanovej, Schmideghovci, Róthovci z Kráľovej a keď sa dedička róthovského majetku Johanna vydala za grófa Jozefa Telekyho de Szék, prešiel majetok na rod Telekyovcov. Potom čo sa vystriedalo viac vlastníkov dostal sa Vodný hrad do správy pamiatkového úradu. Stavba začala chátrať od čias, ako ho opustili v roku 1978 poslední vlastníci: rodina Pršancová, Čiamporová a Halajová. Pivnice tohoto kaštieľa súžili kedysi ako väzenie, neskôr za čias Rákocziho povstania na razenie mincí (1704). Poslední majitelia priestory pivníc používali na uskladňovanie potravín z dôvodu, že boli suché. Aj napriek výskytu vody v priekope (pri povodni) nenasiakli vodou.

Pôvodný vodný hrad mal kvôli tureckým nájazdom vybudované opevnenie tvorené obranným múrom so štyrmi vežami a vodnou priekopou, cez ktorú sa prechádzalo padacím mostom.

Dediční páni Geczyovci mali dcéru Juliannu, ktorá sa vydala za kuruckého kapitána Korponayho a bola za špionáž vo Viedni popravená. Mór Jókay postavu Julianny opísal v známom románe „Levočská biela pani“.

Potom Vodný hrad vlastnili viacerí majitelia. Každý majiteľ si stavbu prispôboval svojim požiadavkám. Bašty, ktoré kedysi plnili obrannú funkciu, premenili na hospodárske objekty a dokonca južná bašta slúžila aj ako obydlie pre chudobnejšiu rodinu. V hlavnej časti stavby reštaurátori objavili pod omietkami fresky, ktoré zdobili steny niekdajších reprezentatívnych miestností.

Vodný hrad v súčasnosti patrí spoločnosti „Vodný hrad, s.r.o., ktorá začala s jeho rekonštrukciou v snahe dať kaštieľ do pôvodného stavu. Je len potešiteľné, že noví majitelia, ktorí kúpili stavbu od pamiatkového úradu ako ruínu, ju opravujú tak, že sa stáva dominantou obce. Za zmienku o Vodnom Hrade stojí, že od roku 1690 do doby postavenia dreveného artikulárneho kostola slúžil tiež na vykonávanie evanjelických služieb Božích, ktoré tu vykonával prvý farár Ján Simonides (1690-1695), martýr, galejník.

5.7. Významné osobnosti obce

- **Ján Simonides** (1648-1708) - kňaz, galejník, pedagóg, literát,
- **Jozef Melcer** (1800-1854) - kňaz, národný buditeľ, autor nábožných piesní,
- **August Horislav Krčméry** (1822-1891) - kňaz, národný buditeľ (štúrovec), literát, zberateľ ľudových piesní.

- Narodil sa tu **Ondrej Braxatoris** st. (1782 – 1848), otec básnika Andreja Sládkoviča.
- **Pavol Hronec** (* 10. október 1910, Zvolenská Slatina – † 28. august 1973, Nemecko) bol evanjelický kňaz, protifašistický bojovník. Farár v Hronseku (1937). Počas vojny sa zapojil do protifašistického hnutia. Pracovník Veliteľstva pozemného vojska v Banskej Bystrici (od júla 1944), počas SNP dôstojník čs. armády a prezidiálny šéf povereníctva pre školstvo a osvetu. Po potlačení povstania pôsobil v partizánskej skupine Za slobodu slovenska. Po oslobodení evanjelický farár v Banskej Bystrici. Politicky prenasledovaný a prepustený zo služieb. Zostavil Nárys Všeobecnej vnútromisijnej a pastorálnej konferencie evanjelických kňazov a. v. a kroniku obrodného hnutia v cirkvi. Nositeľ viacerých vyznamenaní. Bol pochovaný v Bratislave
- Narodil sa tu **Branislav Hronec** syn Pavla Hronca (Braňo) (* 22. december 1940, Hronsek) je slovenský hudobník, klavirista, hudobný skladateľ. Jeho manželka je herečka Judita Vargová (zdroj: https://sk.wikipedia.org/wiki/Branislav_Hronec).

6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

6.1. Výchova a vzdelávanie

Obec Hronsek prostredníctvom Materskej školy vytvorila podmienky pre predprimárnu výchovu a vzdelávanie 22 detí. Vznik materskej školy s prvkami inkluzívneho vzdelávania zároveň vytvoril podmienky pre zamestnávanie dvoch pedagogických a jedného nepedagogického zamestnanca. V školskom roku 2022/2023 bolo do materskej školy zapísaných 20 detí vo veku od 2 do 5 r. V nasledujúcom školskom roku 2023/2024 celkovo 19 detí.

6.2. Zdravotníctvo

Obyvatelia v súčasnosti využívajú ambulanciu všeobecného lekára v mestách Banská Bystrica, prípadne ambulancie v meste Zvolen.

6.3. Sociálne zabezpečenie

Sociálne služby obec v súčasnosti nezabezpečuje. Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj sociálnych služieb sa bude orientovať aj na opatrovateľskú službu. Vydávanie rozhodnutí o odkázanosti na sociálnu službu zabezpečuje obec prostredníctvom Spoločného obecného úradu so sídlom v Banskej Bystrici.

6.4. Kultúra

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje :

- Obec Hronsek
- ĽH Hronsečania a ŽSS Ratolest'
- Komisia kultúry, cestovného ruchu a ZPOZ-u
- Dobrovoľný hasičský zbor Hronsek
- Klub dôchodcov
- Občianske združenie Garansek

V roku 2023 sa v obci Hronsek konali tieto podujatia:

- Hronsecká lípová ratolesť v spolupráci so Stredoslovenským osvetovým strediskom
- Hasičská súťaž a vatra
- Posedenie dôchodcov pri príležitosti mesiaca úcty k starším v mesiaci október
- Blahoželanie jubilantom
- Stretnutie detí s Mikulášom, detský fašiangový karneval, podujatie pri príležitosti MDD a Hurá prázdniny
- Vianočný koncert
- Hronsecký bál

6.5. Doprava

Obec Hronsek má výborné dopravné napojenie na susedné obce a mestá vďaka vlakovej a prímestskej autobusovej doprave.

6.6. Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :

- ***Hostinec Hronsek***

Hostinec Hronsek má kapacitu 75 miest na posedenie v príjemnom prostredí, je vhodný na usporadúvanie spoločenských podujatí – recepcií, routov, banketov, svadieb, rodinných osláv. V roku 2021 fungoval hostinec len za prísnych protipandemických opatrení.

Najvýznamnejší priemysel v obci :

- **ELKOND HHK, a.s.**

Výroba káblov podľa európskych aj medzinárodných noriem. V obci Hronsek sa nachádzajú distribučné sklady spoločnosti.

Najvýznamnejšia poľnohospodárska výroba v obci :

- **AGRODUBNÍK, a.s.**

Pestovanie a predaj rastlinných komodít, chov hospodárskych zvierat. Poľnohospodárske služby.

Organizácie obce :

Materská škola, Záhumnie 26, 976 31 Hronsek – bez právnej subjektivity

Príspevkové organizácie obce :

obec nemá zriadené právnické osoby a príspevkové organizácie

Neziskové organizácie založené obcou :

obec nemá zriadené neziskové organizácie

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že hospodársky život v obci sa bude orientovať na poľnohospodárstvo a turistický ruch.

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2023. Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon“).

Bežný rozpočet na rok 2023 bol zostavený ako **prebytkový**. Výška prebytku predstavovala **18.922,00 €** a bola použitá na krytie výdavkov z finančných operácií (splátky dlhodobého bankového úveru) a krytie schodku kapitálového rozpočtu. Kapitálový rozpočet na rok 2023 bol zostavený ako **schodkový**, výška schodku kapitálového rozpočtu predstavovala **27.556,00 €**.

Schodok kapitálového rozpočtu bol krytý príjmami z finančných operácií (prostriedky rezervného fondu) vo výške **15.334,00 €** a prebytkom bežného rozpočtu.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2023.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 14.12.2022 uznesením č. **8/2022**.

Úpravy rozpočtu na v roku 2023:

- **prvá zmena schválená dňa 31.01.2023** starostom obce Hronsek v zmysle Smernice o postupe a zaraďovaní prostriedkov zo štátneho rozpočtu (ŠR), z Európskej únie (EÚ), zo zahraničia poskytnutých na konkrétny účel, z rozpočtu iného subjektu verejnej správy a darov, ak darca určí účel daru do rozpočtu obce
- **druhá zmena schválená dňa 28.02.2023** starostom obce Hronsek v zmysle Smernice o postupe a zaraďovaní prostriedkov zo štátneho rozpočtu (ŠR), z Európskej únie (EÚ), zo zahraničia poskytnutých na konkrétny účel, z rozpočtu iného subjektu verejnej správy a darov, ak darca určí účel daru do rozpočtu obce
- **tretia zmena schválená dňa 31.03.2023** starostom obce Hronsek v zmysle Smernice o postupe a zaraďovaní prostriedkov zo štátneho rozpočtu (ŠR), z Európskej únie (EÚ), zo zahraničia poskytnutých na konkrétny účel, z rozpočtu iného subjektu verejnej správy a darov, ak darca určí účel daru do rozpočtu obce
- **štvrtá zmena bola schválená dňa 28.04.2023** starostom obce Hronsek v zmysle v zmysle Smernice o postupe a zaraďovaní prostriedkov zo štátneho rozpočtu (ŠR), z Európskej únie (EÚ), zo zahraničia poskytnutých na konkrétny účel, z rozpočtu iného subjektu verejnej správy a darov, ak darca určí účel daru do rozpočtu obce

- **piata zmena bola schválená dňa 31.05.2023** starostom obce Hronsek v zmysle Zásad hospodárenia s majetkom obce Hronsek – rozpočtový presun výdavkov v rámci schváleného rozpočtu obce a Smernice o postupe a zaraďovaní prostriedkov zo štátneho rozpočtu (ŠR), z Európskej únie (EÚ), zo zahraničia poskytnutých na konkrétny účel, z rozpočtu iného subjektu verejnej správy a darov, ak darca určí účel daru do rozpočtu obce
- **šiesta zmena bola schválená dňa 30.06.2023** starostom obce Hronsek v zmysle Zásad hospodárenia s majetkom obce Hronsek – rozpočtový presun výdavkov v rámci schváleného rozpočtu obce a Smernice o postupe a zaraďovaní prostriedkov zo štátneho rozpočtu (ŠR), z Európskej únie (EÚ), zo zahraničia poskytnutých na konkrétny účel, z rozpočtu iného subjektu verejnej správy a darov, ak darca určí účel daru do rozpočtu obce
- **siedma zmena schválená dňa 31.07.2023** starostom obce v zmysle Smernice o postupe a zaraďovaní prostriedkov zo štátneho rozpočtu (ŠR), z Európskej únie (EÚ), zo zahraničia poskytnutých na konkrétny účel, z rozpočtu iného subjektu verejnej správy a darov, ak darca určí účel daru do rozpočtu obce
- **ôsma zmena schválená dňa 31.08.2023** starostom obce v zmysle Smernice o postupe a zaraďovaní prostriedkov zo štátneho rozpočtu (ŠR), z Európskej únie (EÚ), zo zahraničia poskytnutých na konkrétny účel, z rozpočtu iného subjektu verejnej správy a darov, ak darca určí účel daru do rozpočtu obce
- **deviata zmena schválená dňa 20.09.2023 uznesením obecného zastupiteľstva č. 6/2023**
- **desiata zmena schválená dňa 29.09.2023** starostom obce v zmysle Zásad hospodárenia s majetkom obce Hronsek – rozpočtový presun výdavkov v rámci schváleného rozpočtu obce
- **jedenásta zmena schválená dňa 31.10.2023** starostom obce v zmysle Smernice o postupe a zaraďovaní prostriedkov zo štátneho rozpočtu (ŠR), z Európskej únie (EÚ), zo zahraničia poskytnutých na konkrétny účel, z rozpočtu iného subjektu verejnej správy a darov, ak darca určí účel daru do rozpočtu obce
- **dvanásta zmena schválená dňa 13.12.2023 uznesením obecného zastupiteľstva č. 7/2023**
- **trinásta zmena schválená dňa 20.12.2023** starostom obce v zmysle Smernice o postupe a zaraďovaní prostriedkov zo štátneho rozpočtu (ŠR), z Európskej únie (EÚ),

zo zahraničia poskytnutých na konkrétny účel, z rozpočtu iného subjektu verejnej správy a darov, ak darca určí účel daru do rozpočtu obce

7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2023 v EUR

	Schválený Rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene	Skutočné plnenie príjmov/čerpanie výdavkov k 31.12.2023	%plnenia príjmov/čerpania výdavkov
Príjmy celkom	354.519,00	422.458,16	398.773,53	94,39
z toho :				
Bežné príjmy	339.185,00	403.185,77	394.228,34	97,78
Kapitálové príjmy	0,00	3.263,82	3.263,82	100,00
Finančné príjmy	15.334,00	16.008,57	1.281,37	8,00
Výdavky celkom	354.519,00	422.458,16	346.828,00	82,10
z toho :				
Bežné výdavky	320.263,00	386.927,34	329.425,88	85,14
Kapitálové výdavky	27.556,00	28.830,82	10.735,40	37,24
Finančné výdavky	6.700,00	6.700,00	6.666,72	99,50
Hospodárenie obce	0,00	0,00	51.945,53	

V roku 2023 plnenie príjmov vo významnej miere ovplyvnili príjmy :

- v bežnom rozpočte:

Skutočná výška bežných príjmov predstavovala **394.228,34 €**. Bežné príjmy obce medziročne vzrástli o 28.809,24 €.

Hlavným a najdôležitejším zdrojom **bežných príjmov obce** sú **daňové príjmy**. Ich podiel na bežných príjmoch obce medziročne vzrástol zo 77,18 % v roku 2022 na 80,45 % v roku 2023. V roku 2023 vzrástol podiel bežných grantov a transferov na bežných príjmoch z 9,67 % na 13,88 %. Podiel nedaňových príjmov na bežných príjmoch poklesol z 13,15 % v roku 2022 na 5,67 % v roku 2023.

Zatiaľ čo daňové príjmy medziročne vzrástli o **35.096,36 €**, nedaňové príjmy obce poklesli o **25.698,72 €**. Obec dokázala zníženie nedaňových príjmov pokryť zvýšením sadzieb dane z majetku v roku 2023.

- v kapitálovom rozpočte

V sledovanom období obec prijala nenávratné finančné prostriedky z operačného programu: Integrovaný regionálny operačný program, spolufinancované fondom: Európsky fond regionálneho rozvoja, v celkovej výške 3.263,82 €. Finančné prostriedky boli prijaté v rámci

projektu „Ochrana verejného zdravia a zníženie dopadov koronavírusovej pandémie v MFO Banská Bystrica.

- vo **finančných operáciách** boli zahrnuté príjmy z nevyčerpanej dotácie v roku 2022 vo výške 1.215,37 € a
- V roku 2023 **čerpanie výdavkov** vo významnej miere ovplyvnili výdavky :
- v **bežnom rozpočte**:
 - mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné vyrovnania vo výške 131.390,54 €
 - poisťné a príspevok do poisťovní vo výške 47.061,16 €
 - výdavky na tovary a služby vo výške 24.501,91 €
- v **kapitálovom rozpočte** boli realizované investičné akcie:
 - obstaranie veľkoobjemového kontajnera 6,3 m³ v obstarávacej cene 2.748,00 €,
 - obstaranie drobného dlhodobého hmotného majetku obstaraného v rámci projektu „Ochrana verejného zdravia a zníženie dopadov koronavírusovej pandémie v MFO Banská Bystrica“. V rámci projektu boli obstarané čističky vzduchu v celkovej obstarávacej cene 3.435,60 €,
 - obstaranie páry reproduktora v obstarávacej cene 1.499,00,
 - obstaranie UV-P Profi vertikutátor + cepový hriadeľ v obstarávacej cene 2.986,80 €,
- vo **finančných operáciách**:
 - splátka dlhodobého úveru vo výške 6.666,72 EUR

7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2023

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2023 v EUR
Bežné príjmy spolu	394.228,34
z toho : bežné príjmy obce	394.228,34
bežné príjmy RO	0,00
Bežné výdavky spolu	329.425,88
z toho : bežné výdavky obce	329.425,88
bežné výdavky RO	0,00
Bežný rozpočet	64.802,46
Kapitálové príjmy spolu	3.263,82
z toho : kapitálové príjmy obce	3.263,82
kapitálové príjmy RO	0,00
Kapitálové výdavky spolu	10.735,40
z toho : kapitálové výdavky obce	10.735,40

kapitálové výdavky RO	0
Kapitálový rozpočet	-7.471,58
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	57.330,88
Vylúčenie z prebytku – zostatok sociálneho fondu	351,35
Nevyčerpané čelovo určené prostriedky	562,80
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	56.416,73
Príjmy z finančných operácií	1.281,37
Výdavky z finančných operácií	6.666,72
Rozdiel finančných operácií	-5.385,35
PRÍJMY SPOLU	398.773,53
VÝDAVKY SPOLU	346.828,00
Hospodárenie obce	51.945,53
Vylúčenie z prebytku	914,15
Upravené hospodárenie obce	51.031,38

Obec Hronsek dosiahla za rok 2023 celkové príjmy vrátane finančných operácií **398.773,53 €** (v porovnaní s rokom 2022 pokles o 22.872,74 €) a celkové výdavky vrátane finančných operácií vo výške **346.828,00 €** (v porovnaní s rokom 2022 pokles o 28.124,27 €).

Bilancia bežných príjmov a výdavkov bežného rozpočtu je prebytok vo výške **64.802,46 €**. Bilancia kapitálových príjmov a výdavkov je schodok vo výške **-7.471,58 €**.

Výsledok hospodárenia obce za rok 2023 z bežného a kapitálového rozpočtu je prebytok vo výške **57.330,88 €**.

Prebytok rozpočtu v sume 57.330,88 € zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **upravený** o nevyčerpané prostriedky zo ŠR a podľa osobitných predpisov v sume **914,15 EUR** navrhujeme použiť na:

- tvorbu rezervného fondu **51.031,38 EUR**
- na vysporiadanie zostatku finančných operácií **5.385,35 EUR**

V zmysle ustanovenia § 16, ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, v znení neskorších predpisov, sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) citovaného zákona z tohto prebytku vylučujú nevyčerpané účelovo určené prostriedky, poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu.

V zmysle uvedeného bol schodok obce upravený o nevyčerpané účelovo určené prostriedky zo sociálneho fondu vytvorené v roku 2023 vo výške **351,35 €**.

Obec Hronsek nemá prostriedky sociálneho fondu vedené na osobitnom účte v banke, ich zostatok sleduje v rámci analytickej evidencie. V roku 2023 boli obci Hronsek poskytnuté účelovo viazané prostriedky, ktoré neboli vyčerpané do konca roka 2023. Ide o nevyčerpanú dotáciu na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa vo výške **562,80 €**.

7.3. Rozpočet na roky 2024 - 2026 v EUR

	Skutočnosť k 31.12.2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025	Rozpočet na rok 2026
Príjmy celkom	398.773,53	340.021,00	358.700,00	375.391,00
z toho :				
Bežné príjmy	394.228,34	339.421,00	358.700,00	375.391,00
Kapitálové príjmy	3.263,82	0,00	0,00	0,00
Finančné príjmy	1.281,37	600,00	0,00	0,00

	Skutočnosť k 31.12.2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025	Rozpočet na rok 2026
Výdavky celkom	346.828,00	340.021,00	358.700,00	375.391,00
z toho :				
Bežné výdavky	329.425,88	330.921,00	352.000,00	368.691,00
Kapitálové výdavky	10.735,40	2.400,00	0,00	0,00
Finančné výdavky	6.666,72	6.700,00	6.700,00	6.700,00

Dôvodová správa k rozpočtu na roky 2024 - 2026:

Návrh rozpočtu bol prerokovaný na stretnutí starostu s poslancami obce dňa 23.11.2023 a následne, po zapracovaní záverov rokovania, predložený na stanovisko hlavnej kontrolórke a finančnej komisií obce.

Výška rozpočtovaných bežných príjmov na rok 2024 predstavuje čiastku **339.421,00 €**. V roku 2024 budú kapitálové príjmy zahrnuté do rozpočtu obce v prípade ich reálneho dosiahnutia rozpočtovým opatrením. Podiel bežných príjmov na celkových príjmoch obce predstavuje **99,82 %**.

Výška bežných výdavkov rozpočtovaná na rok 2024 predstavuje **330.921,00 €**.

Bežný rozpočet na rok 2024 bol zostavený ako **prebytkový**. Výška prebytku predstavuje **8.500,00 €** a bude použitá na krytie výdavkových finančných operácií (splátky dlhodobého bankového úveru) a krytie schodku kapitálového rozpočtu. Kapitálový rozpočet na rok 2024 ako schodkový, výška schodku kapitálového rozpočtu predstavuje **2.400,00 €** a bude krytá prebytkom bežného rozpočtu.

Nedočerpaná dotácia na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa v roku 2023 bude prostredníctvom príjmovými finančnými operáciami rozpočtu v roku 2024 v predpokladanej výške **600,00 € použitá na krytie výdavkov bežného rozpočtu** (vrátenie nedočerpanej dotácie).

8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva

8.1. Majetok v EUR

Názov	ZS k 1.1.2023 v EUR	KZ k 31.12.2023 v EUR
Majetok spolu	1.628.178,93	1.640.926,81
Neobežný majetok spolu	1.370.193,60	1.327.069,13
<i>z toho :</i>		
Dlhodobý nehmotný majetok	1.964,07	380,07
Dlhodobý hmotný majetok	1.250.249,53	1.184.419,06
Dlhodobý finančný majetok	117.980,00	142.270,00
Obežný majetok spolu	257.184,86	312.984,92
<i>z toho :</i>		
Zásoby	4.340,42	4.435,02
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	0,00	0,00
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	9.318,31	14.339,61
Finančné účty	243.526,13	294.210,29
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	800,47	872,76

8.2. Zdroje krytia v EUR

Názov	ZS k 1.1.2023 v EUR	KZ k 31.12.2023 v EUR
Vlastné imanie a záväzky spolu	1.628.178,93	1.640.926,81
Vlastné imanie	816.402,71	881.466,77
<i>z toho :</i>		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	816.402,71	881.466,77
Záväzky	44.606,97	39.470,01
<i>z toho :</i>		
Rezervy	740,34	782,71
Zúčtovanie medzi subjektami VS	1.187,61	562,80
Dlhodobé záväzky	2.020,76	2.374,91
Krátkodobé záväzky	17.325,14	19.083,19
Bankové úvery a výpomoci	23.333,12	16.666,40
Časové rozlíšenie	767.169,25	719.990,03

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

V roku 2023 zaznamenala obec Hronsek prírastok na úcte Samostatných hnutel'ných vecí a súboroch hnutel'ných vecí vo výške 2.748,00 € - Kontajner 6,3 m3 (KAA-6,3m3). Prírastky na úcte drobného dlhodobého hmotného majetku súvisia predovšetkým s projektom „Ochrana verejného zdravia a zníženie dopadov koronavírusovej pandémie v MFO Banská Bystrica“ . V rámci projektu boli obstarané čističky vzduchu v celkovej obstarávacej cene 3.435,60 €. V sledovanom období obec obstarala aj Párty reproduktor v obstarávacej cene 1.499,00 €, o čom účtovná jednotka účtovala na úcte 028.

Na úcte Obstaranie dlhodobého hmotného majetku obec eviduje prírastok majetku: UV-P Profi vertikutátor + cepový hriadeľ v obstarávacej cene 2.986,80 €, ktorý bude zaradený do užívania na jar 2024.

Dňa 30.05.2023 riadne valné zhromaždenie Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a. s., ktorej vlastníkom akcií je obec Hronsek, rozhodlo uznesením č. 07/30.05.2023 o zvýšení základného imania spoločnosti zvýšením menovitej hodnoty, podľa ustanovenia § 209 ods. 1 Obchodného zákonníka zaknihovaných akcií na meno ISIN emisie SK1110004803, o 7 € na menovitú hodnotu jednej akcie 34,00 €. Dňa 09. júna 2023 Okresný súd Banská Bystrica vykonal zmenu zápisu v Obchodnom registri. Celkový prírastok na úcte realizovateľných CP a podieloch v sledovanom období predstavoval 24.290,00 €.

8.3. Pohľadávky v EUR

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2022	Zostatok k 31.12 2023
Pohľadávky do lehoty splatnosti	2.466,60	3.893,81
Pohľadávky po lehote splatnosti	6.851,71	10.445,80

8.4. Záväzky v EUR

Záväzky	Zostatok k 31.12 2022	Zostatok k 31.12 2023
Záväzky do lehoty splatnosti	44.606,97	39.456,92
Záväzky po lehote splatnosti	0,00	13,09

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

- K 31.12.2023 obec evidovala pohľadávku po lehoty splatnosti vo výške 10.445,80 € (daň z nehnuteľnosti vo výške 10.254,96 € €).
- Obec Hronsek evidovala k 31.12.2023 pohľadávky z preplatkov za dodávku elektrickej energie a plynu vo výške 2.219,39 €.

- Celkový objem dlhodobých záväzkov (riadok 140 súvahy) k 31.12.2023 predstavoval 2.374,91 € (záväzky zo sociálneho fondu) a objem krátkodobých záväzkov (r. 151 súvahy) k 31.12.2023 predstavoval 19.083,19 €.
- Významný podiel na celkových záväzkoch obce má úver, ktorý obec prijala v roku 2018 na kúpu hnuiteľného majetku – kolesového traktora s nosičom kontajnerov a kontajnerom v sume 50.000,00 € s úrokovou sadzbou 12M EURIBOR + marža 0,99 % p. a. na základe uznesenia zastupiteľstva č. 8/2018 zo dňa 16.05.2018. V roku 2023 obec zrealizovala splátku úveru vo výške 6 666,72 €.

9. Hospodársky výsledok za 2023 - vývoj nákladov a výnosov v EUR

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Náklady	350.604,24	407.565,07
50 – Spotrebované nákupy	23.540,62	52.950,31
51 – Služby	54.742,23	67.943,36
52 – Osobné náklady	173.974,31	191.053,13
53 – Dane a poplatky	765,71	1.229,85
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	5.131,86	3.350,44
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	76.472,39	78.932,58
56 – Finančné náklady	3.493,19	1.351,48
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	12.483,93	10.752,20
59 – Dane z príjmov	0,00	1,72
Výnosy	407.098,02	472.629,13
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	0,00	0,00
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00
62 – Aktivácia	0,00	0,00
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	291.749,17	323.647,43
64 – Ostatné výnosy	31.224,83	18.206,76
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	687,76	740,34

66 – Finančné výnosy	75,90	24.382,06
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	83.360,36	105.652,54
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/	56.493,78	65.065,78

Kladný hospodársky výsledok v sume 56.493,78 EUR bol zúčtovaný na účet 428 - Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Analýza nákladov a výnosov v porovnaní s minulým rokom a s vysvetlením významných rozdielov:

Celková výška nákladov k 31.12.2023 bola vykázaná vo výške 407.563,35 €, čo predstavuje 16,25 % -ný rast nákladov oproti roku 2022, keď bola celková výška nákladov vykázaná vo výške 350.604,24 €.

Najväčší podiel na nákladoch tvorili náklady:

- mzdové náklady vo výške 136.804,58 €, podiel na celkových nákladoch predstavoval 33,57 %,
- odpisy vo výške 78.932,58 €, podiel na celkových nákladoch predstavoval 19,37 %,
- zákonné sociálne poistenie vo výške 47.043,15 €, podiel na celkových nákladoch bol 11,54 %,
- služby vo výške 67.943,36 €, podiel na celkových nákladoch bol 16,67 %, v rámci služieb obec účtovala náklady opravy a udržiavanie (32,03 %-ný podiel na nákladoch na služby), náklady na odvoz komunálneho odpadu (17,35 %-ný podiel na nákladoch na služby), cestovné (9,38 %-ný podiel na nákladoch na služby)
- náklady za energie vzrástli z 10.002,24 € v roku 2022 na 21.382,23 € v roku 2023
- náklady na transfery subjektom mimo verejnej správy vo výške 7.580,00 € (účet 586), podiel na celkových nákladoch bol 1,86 %.

Celková výška výnosov k 31.12.2023 bola vykázaná vo výške 472.629,13 €, čo predstavuje 16,1 %-ný rast výnosov oproti roku 2022, keď bola celková výška výnosov vykázaná vo výške 407.098,02 €.

Najväčší podiel na výnosoch tvorili výnosy:

- podielové dane vo výške 257.623,00 € € tvorili 54,51 % na celkových výnosoch obce, čo predstavuje medziročný nárast podielu o 5,5 %, v hodnotovom vyjadrení nárast o 13.422,00 €,
- daň z nehnuteľnosti vo výške 41.035,39 € tvorili 8,68 % na celkových príjmoch obce,
- poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad vo výške 20.062,24 €,
- výnosy z bežných transferov zo ŠR, subjektov verejnej správy vo výške 55.114,90 €,
- výnosy z kapitálových transferov zo ŠR, subjektov verejnej správy vo výške 48.829,76 €.

10. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce

10.1. Prijaté granty a transfery

V roku 2023 obec prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ	Účelové určenie grantov a transferov	Suma prijatých prostriedkov v EUR
Ministerstvo vnútra SR	Bežné výdavky: Prenesený výkon štátnej správy na úseku: hlásenia pobytu občanov a registra obyvateľov SR	216,81
	Bežné výdavky: Prenesený výkon štátnej správy na úseku: úsek registra adries	30,80
	Bežné výdavky: Prenesený výkon štátnej správy na úseku starostlivosti o životné prostredie	72,71
	Bežné výdavky: Prenesený výkon štátnej správy: Referendum	340,00
	Bežné výdavky: Voľby do NRSR	1.157,39
Ministerstvo dopravy a výstavby SR	Bežné výdavky: Spoločný stavebný úrad, prenesený výkon štátnej správy	996,47
	Bežné výdavky: Prenesený výkon štátnej správy na vykonávanie pôsobnosti špeciálneho stavebného úradu pre miestne komunikácie a účelové komunikácie	28,38
Dobrovoľná požiarna ochrana SR	Bežné výdavky: Zabezpečenie materiálno-technického vybavenia DHZO, na osobné ochranné pracovné prostriedky pre členov DHZO, odbornú prípravu členov DHZO	3.000,00
MPSVR SR prostredníctvom ÚPSVaR BB	Bežné výdavky: Príspevok na podporu výchovy k stravovací návykom dieťaťa pre MŠ	1.094,80
MV prostredníctvom OÚ BB	Bežné výdavky: príspevok na ubytovanie odídencov	5.580,00
MV SR	Bežné výdavky - príspevok na výchovu a vzdelávanie detí MŠ	3.052,00

prostredníctvom Okresného úradu BB		
Environmentálny fond	Bežné výdavky: Príspevok podľa § 7 ods. 1 písm. b) zákona č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	2.527,00
Ministerstvo financií Slovenskej republiky	Bežné výdavky: Krytie bežných výdavkov súvisiacich s výkonom samosprávnych pôsobností na zmiernenie negatívnych dôsledkov inflácie – výdavky na spotrebu energií a nákup tovarov	12.659,32
Mesto Banská Bystrica na základe Zmluvy o spolupráci pri realizácii projektu na zníženie dopadov koronakrízy pri ochrane verejného zdravia na miestnej úrovni	Bežné výdavky na projekt: Ochrana verejného zdravia a zníženie dopadov koronavírusovej pandémie v MFO Banská Bystrica, operačný program: Integrovaný regionálny operačný program, spolufinancovaný fondom: Európsky fond regionálneho rozvoja	979,83
	Kapitálové výdavky na projekt: Ochrana verejného zdravia a zníženie dopadov koronavírusovej pandémie v MFO Banská Bystrica, operačný program: Integrovaný regionálny operačný program, spolufinancovaný fondom: Európsky fond regionálneho rozvoja	3.263,82
Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Európsky fond regionálneho rozvoja	Bežné výdavky: Riešenie migračných výziev v obci Hronsek	13.000,00
Ministerstvo kultúry SR	Bežné výdavky: Reštaurovanie vybraných prvkov fasády barokového kaštieľa v Hronseku	10.000,00

Popis najvýznamnejších prijatých grantov a transferov:

Dotácia Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, číslo: MK-6650/2022-180, projekt: Reštaurovanie vybraných prvkov fasády barokového kaštieľa v Hronseku, Dotácia: 10.000,00 eur

10.2. Poskytnuté dotácie

V roku 2023 obec poskytla zo svojho rozpočtu transfer v zmysle platného VZN č. 3/2019 obce Dobrovoľnému hasičskému zboru obce na organizovanie podujatia: 12. ročník súťaže o pohár starostu obce Hronsek vo výške 2.000,00 € na účel:

- odmeny pre účinkujúcich umelcov, cvičiteľov, trénerov a rozhodcov v súlade s platnými predpismi o odmeňovaní týchto osôb, pričom tieto odmeny musia byť vyplácané na základe platne uzatvorených zmluvných vzťahov v súlade s osobitnými predpismi,
- prenájom pódia

- nákup darov a suvenírov pre súťažiacich

Poskytnutie dotácie bolo schválené uznesením obecného zastupiteľstva č. 8/2023 zo dňa 12.04.2023.

10.3. Významné investičné akcie v roku 2023

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2023:

- veľkoobjemového kontajnera 6,3 m³ v obstarávacej cene 2.748,00 €,
- drobného dlhodobého hmotného majetku obstaraného v rámci projektu „*Ochrana verejného zdravia a zníženie dopadov koronavírusovej pandémie v MFO Banská Bystrica*“. V rámci projektu boli obstarané čističky vzduchu v celkovej obstarávacej cene 3.435,60 €,
- UV-P Profi vertikutátor + cepový hriadeľ v obstarávacej cene 2.986,80 €,

10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

- Dokončenie rekonštrukcie ČOV
- Výstavba kanalizácie v obci Hronsek
- Rekonštrukcia kaštieľa v Hronseku

10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa.

10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

V Hronseku dňa 29.05.2024

Vypracoval:

Ing. Lenka Kubeková

Schválil:

Ing. Miroslav Ostrihoň, PhD.

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke